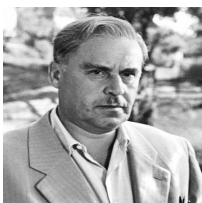

В. М. Войтенко

Ліванов Борис Миколайович

ЛІВАНОВ Борис Миколайович (Ливанов Борис Николаевич; 25. 04(08. 05). 1904, Москва – 22. 09. 1972, там само) – російський актор і режисер. Народний артист СРСР (1948). Державна премія СРСР (1970). Державні нагороди СРСР. Закін. 4-у студію МХАТу (викл. М. Демидов), у якому працював від 1924. Того ж року дебютував у кіно ролями Морозка в однойм. стрічці (реж. Ю. Желябужський) та Дмитра Гая («Чотири і п'ять», реж. В. Гардін). Перші сценічні ролі Шаховського («Цар Федір Іоаннович» О. Толстого), Аполлоса («Унтиловськ» Л. Леонова), Кассіо («Отелло» В. Шекспіра), Графа Альмавіви («Божевільний день, або Весілля Фігаро» П.-О. Бомарше) та ін. внесли його ім'я до видат. представників арт. молодого покоління. Манері гри були притаманні потуж. сміливий темперамент, яскрава театральність, емоційність, вміння створювати сильні, масштабні характери. Талановито поєднував героїко-патетичне спрямування з комед.-сатирич.; тяжів до образів, побудов. на складних філос. і психол. колізіях, сильних сценіч. переживаннях. Від 1950-х рр. розпочав режисер. діяльність. Акторові присвяч. д/ф «Борис Ліванов» (1984, реж. В. Ліванов), «Борис Ліванов. Рисунки й шаржі» (2004, реж. О. Нікітіна), «Як відходили кумири. Борис Ліванов» (2005, реж. М. Роговий). У Москві на будинку, де мешкав Л., встановлено мемор. дошку.

Фотоілюстрації

Основні ролі

Ноздрьов («Мертві душі» за М. Гоголем), Огнєв («Фронт» О. Корнійчука), Швандя, Павло Потьомкін («Любов Ярова», «Пугачовщина» К. Треньова), Гетьман Скоропадський, Галаньба («Дні Турбіних» М. Булгакова), Астров, Сольоний («Дядя Ваня», «Три сестри» А. Чехова),

Чацький («Лихо з розуму» О. Грибоєдова), Кудряш, Курчаєв, Наркіс («Гроза», «На всякого мудреця доволі простоти», «Гаряче серце» О. Островського), Кімбаєв («Страх» О. Афіногенова), Забелін («Кремлівські куранти» М. Погодіна; Сталін. премія, 1942), Рубцов («Зелена вулиця» А. Сурова; Сталін. премія, 1949), Трубников («Чужа тінь» К. Симонова; Сталін. премія, 1950); у кіно – Карл Рунге («Місто під ударом», 1933, реж. Ю. Геніка), Петро Виноградов («Приватне життя Петра Виноградова», 1934, реж. О. Мачерет), Володимир Дубровський («Дубровський», 1936, реж. О. Івановський), Пожарський («Мінін і Пожарський», 1939, реж. В. Пудовкін, М. Доллер; Сталін. премія, 1941), Всеволод Руднєв («Крейсер “Варяг”», 1946, реж. В. Ейсимонт; Сталін. премія, 1947), Костянтин Рокосовський («Сталінградська битва», 1948–49, реж. В. Петров; «Падіння Берліна», 1949, реж. М. Чіаурелі), Григорій Потьомкін («Адмірал Ушаков», 1953, реж. М. Ромм), Михайло Ломоносов (однойм. фільм, 1955, реж. О. Іванов), Гнат Максимович Федорченко («Поема про море», 1958, реж. Ю. Солнцева), Микола Лезвін («Капітан першого рангу», 1959, реж. О. Мандрикін), Максим Яценко («Сліпий музикант», 1960, реж. Т. Лукашевич), Михайло Сєдов («Ступінь ризику», 1968, реж. І. Авербах); в укр. стрічках – Адмірал Гранатов («Загибель ескадри», 1965), Богутовський («А тепер суди...», 1966; обидві – реж. В. Довгань).

Основні вистави

«Брати Карамазови» за Ф. Достоевським (1960, також роль Дмитра Карамазова), «Єгор Буличов та інші» М. Горького (1963, також гол. роль), «Нічна сповідь» О. Арбузова (1967), «Чайка» А. Чехова (1968).

Рекомендована література

1. Иезуитов Н. М. Актеры МХАТ в кино. 1938;
2. Иванова Е. Г. Борис Николаевич Ливанов. 1955 (обидві – Москва).

Бібліографічний опис:

Ліванов Борис Миколайович / В. М. Войтенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55398>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).